

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen, Pöytäalhon kuusi, Järvenpää

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 131
1871/99/2025

Valmistelija

Ikonen Ekaterina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Asia

Kiinteistön 186-6-647-3 (Myllytie 18, 04410 Järvenpää) omistajat ovat toimittaneet Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle hakemuksen yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamiseksi Pöytäalhon kuuselle 28.8.2025. Kuuselle on haettu rauhoitusta 23.8.1990. Päätös rauhoituksesta tehty 3.6.1991. Kuusi on kasvanut yksittäispuuna pihapiirissä. Puun korkeus on hakemushetkellä ollut 26 m ja ympärysmitta rinnan korkeudelta 180 cm. Puun oksat ovat ulottuneet naapurin puolelle.

Asian käsittely

Rauhoitusta hakeneen henkilön oletettu perikunta on hakenut suojelun purkamista 4.4.2005. Lupaa ei myönnetty. Ilmakuva perusteella kuusi on kuitenkin kaadettu vuosien 2019–2021 välillä. Rauhoituksen lakkauttamiseen ja kuusen kaatoon ei ollut myönnetty lupaa.

Kiinteistö on vaihtanut omistajaa 8.3.2024. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tiedotti 4.8.2025 päivätyllä kirjeellä nykyisiä kiinteistönomistajia kiinteistöllä sijainneesta luonnonmuistomerkestä ja sen luvattomasta kaatamisesta. Tämän perusteella he toimittivat hakemuksen yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamiseksi.

Luonnonsuojelulain 96 §:n mukaan kunta voi omistajan hakemuksesta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä lakkauttaa 95 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen osittain tai kokonaan, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt asiasta lausuntoa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Uudenmaan ELY:n 22.10.2025 antamassa lausunnossa todetaan, että luonnonmuistomerkin rauhoittamisen perusteena ovat olleet maisemallisesti merkittävän kuusen maanpäälliset osat. Vaikka rauhoituspäätös koskee koko puuta juuristoineen, ELY-keskus katsoo, että rauhoitukselle ei ole enää perusteita, kun puun maisemallisesti merkittävä osuus on kaadettu. Uudenmaan ELY-keskus puoltaa luonnonmuistomerkin lakkauttamista.

Asiaa koskevat säännökset

Luonnonsuojelulaki 96 § (5.1.2023/9)

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa 95 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus

estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Yksityisen alueen omistajan hakemuksesta on hankittava elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto. Jos asia on tullut vireille elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasäännön 2 §:n mukaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää luonnonsuojelulain 95 §:ssä säädetystä luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja 96 §:ssä säädetystä luonnonmuistomerkin rauhoittamisen lakkauttamisesta.

Perustelut

Luonnonmuistomerkki Pöytäalhon kuusen rauhoitusta ehdotetaan lakkautettavaksi, koska kuusi on kaadettu eikä puun jäljelle jääneillä osilla (kanto ja juuristo) katsota olevan rauhoituksen perusteina olleita maisemallisia arvoja.

Esittelijä	ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena
Päätösehdotus	Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää - lakkauttaa Pöytäalhon kuusen luonnonmuistomerkin suojelun. Puun suojelukyltti tulee poistaa maastosta.
Kokouskäsittely	Merkittiin tiedoksi, että tämän pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 19-19:15.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.